

Специфіка інформаційно-аналітичної діяльності та управління полягає в тому, що вона є елементом системи та процесу управління. І саме тому інформаційна система дозволить здійснювати моніторинг якості життя населення, допоможе в управлінні процесами функціонування та розвитку регіонів країни.

Література:

1. Бабаєв В., ТОВАЖНЯНСЬКИЙ Л.. Адміністративно-територіальний устрій та розвиток регіону (концептуальні основи та методологія): монографія. Харків : НТУ «ХП», 2006. 316 с.
2. Гануцак Ю. Територіальна організація влади : стан та напрямки змін. Київ : Легальний статус, 2012. 348 с.
3. Герасимчук З.В., Галуцак В.А. Політика розвитку проблемних регіонів: методологічні засади формування та реалізації : монографія. Луцьк : Надстир'я, 2006. 248 с.
4. Романюк С.А. Децентралізація : теорія та практика застосування : монографія. Київ, 2018. 216 с.

СОЦІАЛЬНА ПОСЛУГА СУПРОВОДУ ПІД ЧАС ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ

Данилюк М.М., кандидат економічних наук, доцент,
Івано-Франківський навчально-науковий інститут менеджменту
Західноукраїнський національний університет,
м. Івано-Франківськ, Україна

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-8228-1533>

Дмитришин М.В., кандидат економічних наук, доцент,
Івано-Франківський навчально-науковий інститут менеджменту
Західноукраїнський національний університет,
м. Івано-Франківськ, Україна

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0609-9764>

Територіальні громади, реалізуючи свої соціальні функції, формують систему надання соціальної підтримки та допомоги різним категоріям населення [1, с. 11]. Надання соціальних послуг і соціальний захист найважливіші делеговані повноваження органам територіальних громад після проведення реформи децентралізації [2, с. 119].

Система надання соціальних послуг та, зокрема послуги супроводу під час інклюзивного навчання, перебуває в Україні на початковому етапі розвитку і потребує подальшої адаптації до потреб населення, в умовах створення інклюзивного освітнього середовища.

Його особливість полягає у створенні рівних можливостей та доступу громадян до освіти. Інклюзивне освітнє середовища гармонізує педагогічні умови, технічні засоби і ресурси закладу освіти для забезпечення якісного освітнього процесу особам, які мають особливі освітні потреби.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про освіту» «особа з особливими освітніми потребами – особа, яка потребує додаткової постійної чи тимчасової підтримки в освітньому процесі з метою забезпечення її права на освіту» [3].

Соціальна послуга супроводу під час інклюзивного навчання передбачає комплекс заходів, спрямованих на забезпечення повної та ефективної участі отримувача соціальної послуги в освітньому процесі [4]. Застосовується для організації навчального процесу дітей з особливими освітніми потребами, яким необхідний супровід в закладах дошкільної освіти та закладах освіти, які забезпечують здобуття повної загальної середньої освіти. Соціальною послугою можна скористатися впродовж навчального року на території закладу освіти, в у рамках освітнього процесу. Вона передбачає створення умов для особи з особливими освітніми потребами, повноцінної участі в освітньому процесі та громадському житті закладу, налагодженні спілкування з ровесниками та розвитку її здібностей. На соціального працівника, як асистента дитини покладено такі обов'язки:

- забезпечення безпеки, спостереження за станом здоров'я та здійснення окремих процедур;
- допомога в самообслуговуванні;
- підтримка у комунікації з дітьми, педагогами та іншими працівниками;
- організація у прийнятті їжі (годування за потреби);
- сприяння під час пересування та здійснення рухової активності;
- допомога під час уроків, занять у гуртках, секціях, на базі закладу освіти;
- допомога під час ігрової діяльності для дітей дошкільного віку, інших видів діяльності під час освітнього процесу;
- сприяння проведенню дозвілля, організація денного відпочинку (сну) у закладах дошкільної освіти [4].

Соціальний працівник долучається до складу команди супроводу дитини та має сприяти досягненню визначеної мети її розвитку в напрямі соціалізації, комунікації та соціально-побутової орієнтації. Він повинен бути гуманним і з повагою ставитися до дитини, попередити та не допустити дискримінаційний вплив на неї під час інклюзивного навчання.

Соціальна послуга супроводу під час інклюзивного навчання проводиться асистентом дитини після оцінки індивідуальних потреб дитини, розробки індивідуального плану соціальної послуги та укладення договору про надання соціальної послуги. Персональні потреби дитини оцінює спеціаліст із соціальної роботи за участі команди педагогічного та психологічного супроводу дитини. Через місяць з дати надання соціальної послуги можуть повторно переглядатися персональні потреби дитини з метою внесення коректив в індивідуальний план надання соціальної послуги. Сьогодні освітнє середовище має бути мобільним та пристосовуватися до особистих потреб дітей та пристосовувати свою роботу до викликів, пов'язаних із безпекою, воєнними діями, вимушеним переміщенням громадян на безпечні території, знищенням інфраструктури тощо. За цих умов надавачам соціальних послуг вкрай необхідно мати мотивованих спеціалістів, які могли б професійно, якісно та індивідуально надавати соціальні послуги. У вирішенні такої проблеми необхідна організація навчань, онлайн-курсів для соціальних працівників, щоб удосконалювати їх професійні та особисті якості [5, с. 656].

Розвиток соціальних послуг у громадах, в тому числі, для дітей з інвалідністю, сприятиме забезпеченню їх інтересів та соціалізації. Тому виявлення й усвідомлення проблемних питань організації системи надання соціальної послуги супроводу під час інклюзивного навчання її якості, вчасності, доступності та адресності є надзвичайно важливими для довгострокових соціальних змін, що сприятиме: формуванню інклюзивної культури та сталого розвитку громади.

Література:

1. Данилюк М., Дмитришин М., Горан Т. Цифровізація соціальних послуг. *Економіка. Фінанси. Право*. 2023. № 8. С. 11-15.
2. Дмитришин М., Горан Т. Історичні та сучасні наративи місцевого самоврядування в Україні. *Літопис Волині*. 2020. С. 118-122.
3. Закон України «Про освіту»
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення: 22.02.2024).
4. Наказ Міністерства соціальної політики «Про затвердження Державного стандарту соціальної послуги супроводу під час інклюзивного навчання» від 23.12.2021. № 718.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0072-22#Te> (дата звернення: 22.02.2024).
5. Danyliuk M., Dmytryshyn M., Goran T. Features of Developing an Online Educational Course for Public Officials: Case from Ukraine. 2023 13th International Conference on Advanced Computer Information Technologies (ACIT). P. 656-659.